

คู่มือการผ่อนผันเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

งานนักศึกษาวิชาทหาร มร.

คำนำ

งานนักศึกษาวิชาทหาร กองกิจการนักศึกษา เป็นหน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่มีภารกิจในการสนับสนุนการศึกษาในเรื่อง การฝึกเรียนวิชาทหาร ให้กับนักศึกษาที่มีความสนใจ ผ่อนผันเข้ารับราชการทหารกองประจำการให้กับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญา รวมทั้งพัฒนาศักยภาพนักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความพร้อม ในทุกด้านควบคู่กับการเรียน ภารกิจการ ผ่อนผันเข้ารับราชการจึงถือได้ว่ามีความจำเป็นที่งานนักศึกษาวิชาทหาร จำเป็นจะต้องดำเนินการ ให้กับนักศึกษา ระหว่างที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่เพื่อให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ใช้เวลาศึกษาอย่างเต็มที่ มีสมาธิ ในการศึกษาเล่าเรียน จบออกไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ ออกมา รับใช้สังคม และประเทศชาติ

ดังนั้น เพื่อให้ให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีอายุถึงเกณฑ์ที่จะต้องเข้ารับการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหาร และมีความต้องการที่จะผ่อนผันเข้ารับราชการทหาร ระหว่างการศึกษา ได้ทราบถึงกฎ ระเบียบ รวมทั้งข้อปฏิบัติ งานนักศึกษาวิชาทหารจึงได้จัดทำ คู่มือการผ่อนผันเข้ารับราชการทหารสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อให้นักศึกษาได้ ศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนที่จะดำเนินการผ่อนผันเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ต่อไป

งานนักศึกษาวิชาทหาร

สารบัญ

	หน้า
การเข้ารับราชการทหาร	
การลงบัญชีทหารกองเกิน	1
การรับหมายเรียกหรือรับหมายเกณฑ์	3
การตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการ	4
การขอผ่อนผันการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ สำหรับสถาบันอุดมศึกษา	
บุคคลที่จะได้รับสิทธิการขอผ่อนผันการตรวจเลือก	5
นักศึกษาจะดำเนินการขอผ่อนผันการตรวจเลือกได้อย่างไร	6
สถาบันอุดมศึกษาจะดำเนินการขอผ่อนผันการตรวจเลือกได้อย่างไร	6
ข้อควรปฏิบัติสำหรับสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง	7
คำถามที่พบบ่อย	8
ภาคผนวก	

การเข้ารับราชการทหาร

ประเทศตั้งแต่มีรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ปกครองประเทศเป็นต้นมา กำหนดให้ชายไทยทุกคนต้องรับราชการทหารและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรพุทธศักราช 2540 ฉบับที่ใช้ในปัจจุบันยังกำหนดไว้ในหมวดที่ 4 หน้าที่ของชายไทย มาตรา 69 ซึ่งมีความว่า “บุคคลมีหน้าที่ป้องกันประเทศ รับราชการทหาร เสียภาษีอากร ช่วยเหลือราชการ รับการศึกษาอบรม ... ฯลฯ.. ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” กฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ คือ พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.2497 มาตรา 7 บัญญัติว่า “ชายที่มีสัญชาติ เป็นไทย” และการได้มีสัญชาติไทยเป็นไปตามพระราชบัญญัติสัญชาติไทยตามกฎหมายมีหน้าที่รับราชการทหารด้วยตนเองทุกคน พ.ศ.2508

ดังนั้นหน้าที่ของชายไทยทุกคนต้องรับราชการทหารพูดง่าย ๆ ว่า “ต้องไปเกณฑ์ทหาร” ซึ่งการรับใช้ชาติด้วยการเป็นทหารเป็นเรื่องที่มีเกียรติมีศักดิ์ศรี เพราะกองทัพไทยจะฝึกฝนผู้เข้ารับราชการทหารให้มีระเบียบ วินัย ฝึกหัดวิชาชีพเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่างๆ อันเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างมากแก่ทหารเกณฑ์ทุกคน ซึ่งปกติการเกณฑ์ทหารจะกระทำกันในช่วงเดือน เม.ย. ของทุกปี ปีละครั้ง และต้องเข้ารับราชการเป็นทหารเกณฑ์จำนวน 2 ปี แต่มีข้อยกเว้นและผ่อนผันสำหรับผู้ที่ยื่นวิชารักษาดินแดน(ร.ต.) หรือผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับต่างๆ ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติรับราชการทหารและกฎกระทรวง ซึ่งจะกล่าวต่อไป

1. การลงบัญชีทหารกองเกิน

ทหารกองเกิน หมายถึง ชายซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์และยังไม่ถึง 30 ปีบริบูรณ์ ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินแล้ว

1. บรรดาชายที่มีสัญชาติไทย เมื่อมีอายุย่างเข้าปีที่ 18 ใน พ.ศ.ใด (พ.ศ.เกิด + 17) ให้ไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินภายใน พ.ศ.นั้น (ตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม) ผู้ที่ไม่สามารถไปลงบัญชีทหารกองเกินด้วยตนเองได้ ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้ไปแจ้งแทนให้นายอำเภอ สอบสวนหรือผู้อำนวยการเขตสอบสวน เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ ถ้าไม่มีผู้มาแจ้งแทนให้ถือว่าผู้นั้นหลีกเลี่ยงชัดเจนไม่มาลงบัญชีทหารกองเกิน มีความผิดตามมาตรา 44 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 300 บาทหรือจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าก่อนที่เจ้าหน้าที่ยกเรื่องขึ้นพิจารณาความผิด ได้มาลงบัญชีทหารกองเกินด้วยตนเองหรือมีผู้มาแจ้งแทน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 100 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้ที่จะ

ลงบัญชีทหารกองเกินเสร็จแล้วนายอำเภอ หรือผู้อำนวยการเขตจะออกไปสำคัญที่เรียกว่า แบบ สด.9 ให้ผู้นั้นไว้เป็นหลักฐานแสดงว่า บุคคลนั้นเป็นทหารกองเกินแล้ว ดังนั้น แบบ สด.9 จึงมีความสำคัญสำหรับผู้ลงทะเบียนบัญชีทหารกองเกินว่าได้ปฏิบัติตนตามกฎหมายแล้ว นอกจากนั้น แบบ สด.9 ยังมีประโยชน์ทำให้ผู้รู้ข้อมูลของผู้นั้นว่าเป็นใคร อายุเท่าไร มีตำหนิอะไร บิดามารดาคือใคร มีภูมิลำเนาอยู่ที่ใด เป็นต้น ผู้ซึ่งลงทะเบียนบัญชีทหารกองเกินแล้ว ให้ถือว่าเป็นทหารกองเกินตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมของ พ.ศ.ถัดไป

2. บุคคลซึ่งยังไม่ได้ลงทะเบียนบัญชีทหารกองเกินพร้อมกับคนชั้นเดียวกันเพราะเหตุใด ๆ ก็ดี ถ้าอายุ ยังไม่ถึง 46 ปีบริบูรณ์ ให้ปฏิบัติในทำนองเดียวกับข้อ 1 ภายใน 3 วัน นับแต่วันที่สามารที่จะปฏิบัติได้ แต่จะให้ผู้อื่นแจ่งแทนไม่ได้

3. บุคคลต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องไปแสดงตนต่อนายอำเภอในการลงทะเบียนบัญชีทหารกองเกิน แต่ให้ลงทะเบียนบัญชีทหารกองเกินไว้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

1.) สามเณรเปรียญ

2.) ผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกควบคุม หรือคุมขังของเจ้าพนักงาน

4. บุคคลดังต่อไปนี้ เมื่อลงทะเบียนบัญชีทหารกองเกินแล้วไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติ คือ

1.) พระภิกษุ สามเณร และนักบวชในพระพุทธศาสนาแห่งนิกายจีนหรือญวน ซึ่งเป็นนักรธรรมตามที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง

2.) นักบวชศาสนาอื่นซึ่งมีหน้าที่ประจำในกิจของศาสนาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และผู้ว่าราชการจังหวัดออกไปสำคัญให้ไว้

3.) บุคคลซึ่งอยู่ระหว่างการฝึกวิชาทหาร ตามหลักสูตรที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร

4.) นักเรียนโรงเรียนเตรียมทหารของกระทรวงกลาโหม

5.) ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือ หรือวิชาการต่าง ๆ ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามกำหนดในกฎกระทรวง และผู้ว่าราชการจังหวัดออกไปสำคัญให้ไว้

6.) นักศึกษาของศูนย์กลางอบรมการศึกษาผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ

7.) นักศึกษาของศูนย์ฝึกการบินพลเรือนของกระทรวงคมนาคม

8.) บุคคลซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ

9.) บุคคลซึ่งได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกครั้งเดียวตั้งแต่สิบปีขึ้นไปหรือเคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหลายครั้งรวมกันตั้งแต่สิบปีขึ้นไป หรือเคยถูกศาลพิพากษาให้กักกัน

2. การรับหมายเรียกหรือรับหมายเกณฑ์

ทหารกองเกินทุกคนเมื่อมีอายุย่างเข้า 21 (อายุ 20 ปีบริบูรณ์) ใน พ.ศ. ไต ต้องไปแสดงตน เพื่อรับหมายเกณฑ์ที่อำเภอท้องที่ซึ่งเป็นภูมิล าเนาทหารของตน ภายใน พ.ศ. นั้น เช่น ตัวอย่าง ทหารกองเกินเกิด พ.ศ.2521 ให้ไปแสดงตนรับหมายเกณฑ์ได้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2541 ในเวลาราชการ เมื่อรับหมายเกณฑ์แล้ว จะต้องไปรับการตรวจเลือก (เกณฑ์) ในเดือนเมษายน 2542 ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมายเกณฑ์ หากไม่ไปจะถูก ดำเนินคดีฐานหลีกเลี่ยงขัดขืน มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี

1. การออกหมายเกณฑ์ หมายเกณฑ์นายอำเภอจะออกเฉพาะผู้ที่ได้ลงบัญชีเป็นทหารกองเกินแล้ว คือ

1.1 ผู้ที่มีอายุ 21 ปีบริบูรณ์ ในปีที่จะเข้ากองประจำการ

1.2 ผู้ที่มีอายุ 22-29 ปีบริบูรณ์ ซึ่งต้องไม่เคยเข้าตรวจเลือก(เกณฑ์ทหาร) หรือเป็น คนหลีกเลี่ยง ไม่มารับการเกณฑ์ในปีก่อน ๆ(ศาลตัดสินลงโทษแล้ว) หรือพ้นจากฐานะการยกเว้น หรือ ผ่อนผัน หรือได้รับการผ่อนผันเนื่องจากเป็นนิสิต นักศึกษา นักเรียน หรือผู้ที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบิดา หรือมารดา หรือบุตร หรือคณะกรรมการตรวจเลือกมีความเห็นว่าป่วยรักษาไม่หายภายใน ๓๐ วัน ในปีที่ผ่านมา

2. การรับหมายเกณฑ์แทน ผู้ใดไม่สามารถจะไปรับหมายเรียกตนเองได้ ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้ไปรับหมายเกณฑ์แทน ถ้าไม่มีให้ถือว่า ผู้นั้นหลีกเลี่ยงขัดขืน การรับแทน จะต้องเป็นกรณีใกล้วันหมดเขตรับหมายเกณฑ์(ประมาณเดือนธันวาคม) โดยมีความจำเป็น ดังนี้

2.1 ป่วย

2.2 ไปอยู่ต่างประเทศยังไม่มีกำหนดกลับ หรือมีกำหนดกลับแต่วันที่จะกลับนั้นเลย กำหนดเวลาการรับหมายเกณฑ์แล้ว

2.3 ไปศึกษาต่างท้องที่ ไม่สามารถจะกลับไปได้เพราะติดการสอบไล่ การที่จะให้รับหมายเกณฑ์แทนหรือไม่ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของนายอำเภอการรับหมายเกณฑ์ แทน จะต้องมืหนังสือมอบหมายหรือมอบฉันทะของทหารกองเกินผู้นั้นถึงนายอำเภอโดยผู้รับแทน นำมาแสดง

แล้วให้สัสดีอำเภอลงทะเบียนรับหนังสือ และให้ทางอำเภอทำการสอบสวนปากคำผู้รับ แทนนั้นไว้ เป็นหลักฐาน ซึ่งผู้รับแทนจะต้องให้คำรับรองในการสอบสวนว่า จะมอบหมายเกณฑ์ที่รับไป นั้น นำไปมอบให้แก่ทหารกองเกินผู้นั้น พร้อมกับแจ้งวันเวลาและสถานที่เกณฑ์ทหารให้ทราบ แล้ว เสนอนายอำเภอ ขออนุมัติก่อนมอบหมายเกณฑ์ให้รับไป ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ ทหารกองเกินผู้นั้น อ้างว่าไม่ได้รับหมายเกณฑ์ในกรณีที่หลีกเลี่ยงชัดเจน ไม่ไปเข้ารับการเกณฑ์ทหาร

3. การจัดทำประกาศ ในเดือนตุลาคมทุกปี ทางอำเภอจะจัดทำประกาศให้ทหารกองเกิน ที่มีอายุย่างเข้า 21 ปี ใน พ.ศ. นั้นไปแสดงตนเพื่อรับหมายเกณฑ์ที่ อำเภอ ประกาศเช่นว่านี้จะปิด ไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่เปิดเผยตามชุมชนในท้องที่นั้น กับ นายอำเภอจะส่งประกาศให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเพื่อนำไปแจ้งให้ราษฎรในท้องที่ของตนทราบด้วย ถ้า ผู้ใดไม่ไปรับหมายเกณฑ์ตามกำหนดจะถูกดำเนินคดีอาญาฐานหลีกเลี่ยงชัดเจน มีความผิดต้อง ระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับแต่ถ้าทางอำเภอ ได้ส่ง รายชื่อไปให้เจ้าหน้าที่ตำรวจติดตามจับกุมตัวมาดำเนินคดี ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสาม เดือน หรือ ปรับไม่เกินสามร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. การตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการ

การตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการหรือที่รู้จักกันดีคือการ เกณฑ์ ทหารนั้นตามปกติกระทรวงกลาโหม ได้กำหนดไว้ในเดือนเมษายน (วันที่ 1 เมษายน ถึงวันที่ 11 เมษายน ของทุกปี) ดังนั้นทหารกองเกินเมื่อได้รับหมายเรียกแล้วจะต้องไปเข้ารับการตรวจ เลือกตาม วัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดในหมายเรียก ทั้งนี้ โดยนำหลักฐานต่างๆ ได้แก่ ใบสำคัญ ทหารกองเกิน (แบบ สด.9), หมายเรียก(แบบ สด.35.) ,บัตรประจำตัวประชาชน, ประกาศนียบัตร หรือหลักฐาน ทางการศึกษา ไปแสดงด้วยหากทหารกองเกินผู้ใดไม่ไปถือว่าหลีกเลี่ยงชัดเจนมี ความผิดต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี และในวันตรวจเลือกนั้น ผู้เข้ารับการตรวจเลือกทุกคน จะได้รับใบรับรองผลการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ(แบบ สด. 43) หรือที่รู้จักกันคือ ใบผ่านการเกณฑ์ทหารนั่นเอง

สรุป

1. ชายที่มีสัญชาติไทยมีหน้าที่ต้องรับราชการทหารตามกฎหมาย
2. ชายที่มีสัญชาติไทยเมื่ออายุย่างเข้าปีที่ 18 ในปี พ.ศ.ใด ต้องไปขึ้นบัญชีทหารกองเกิน ภายใน พ.ศ.นั้น

3. ทหารกองเกินเมื่ออายุย่างเข้าปีที่ 21 ต้องไปรับหมายเรียกตรวจเลือกเข้าเป็นทหาร และต้องเข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ตามวันที่กำหนดในหมายเรียกนั้น (เดือนเมษาของปีถัดไป)

4. บุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องไปแสดงตนต่อนายอำเภอในการลงบัญชีทหารกองเกิน ได้แก่ สามเณรเปรียญ และผู้ที่อยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือคุมขังของเจ้าพนักงาน

5. บุคคลใดหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่มาลงบัญชีทหารกองเกิน หรือไม่มารับหมายเรียกเข้ารับราชการทหาร หรือหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่มาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือก หรือมาแต่ไม่เข้ารับการตรวจเลือก หรือไม่อยู่นกว่าการตรวจเลือกแล้วเสร็จ มีความผิดตามพระราชบัญญัติ รับราชการทหารพ.ศ.2497

การขอผ่อนผันการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหาร กองประจำการ สำหรับสถาบันอุดมศึกษา

1. บุคคลที่จะได้รับสิทธิการขอผ่อนผันการตรวจเลือก มีคุณสมบัติอย่างไร

พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.2497 มาตรา 29 (3) ได้บัญญัติให้ผ่อนผันการตรวจเลือกแก่บุคคลซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษา โดยกำหนดไว้ในกฎกระทรวงการผ่อนผันเข้ารับราชการทหารกองประจำการแก่บุคคลซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาหรือเรียนรู้อุ พ.ศ.2549 ว่าบุคคลที่มีสิทธิได้รับการผ่อนผันการตรวจเลือกตามมาตรา 29 (3) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) นิสิตหรือนักศึกษาในสถานศึกษาของรัฐที่อยู่ในความควบคุมหรือกำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐ ให้ผ่อนผันเฉพาะผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาเพื่อรับปริญญา สำหรับนักศึกษาของ สถานศึกษาของรัฐที่เป็นระบบเปิดแบบตลาดวิชาหรือไม่ต้องเข้าชั้นเรียน จะต้องมีการศึกษาสอบไล่ได้ ภาคละไม่น้อยกว่ากำหนดวิทยุทุกภาคการศึกษาติดต่อกัน เว้นแต่ภาคการศึกษาใดขาดสอบเพราะเหตุสุดวิสัย ซึ่งสถานศึกษาให้การรับรอง ผ่อนผันให้จนถึงอายุครบ 26 ปีบริบูรณ์

2) นิสิต นักศึกษา หรือนักเรียน ในสถานศึกษาเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วย สถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน แล้วแต่กรณี ให้ผ่อนผันเฉพาะผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาหรือระดับปริญญา ผ่อนผันให้จนถึงอายุครบ 26 ปีบริบูรณ์

3) นักเรียนหรือนักศึกษาในสถานศึกษาสายอาชีพ หรือสายเฉพาะทางอื่น ๆ ที่อยู่ในสังกัด หรืออยู่ในความควบคุมหรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานของรัฐ ให้ผ่อนผันเฉพาะผู้ ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาหรือระดับปริญญา ผ่อนผันให้จนถึงอายุครบ 26 ปีบริบูรณ์

4) นักเรียนในสถานศึกษาสายสามัญระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่อยู่ในสังกัด หรืออยู่ในความควบคุมหรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานของรัฐ ให้ผ่อนผันจนสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผ่อนผันให้จนถึงอายุครบ 22 ปีบริบูรณ์

2. นักศึกษาจะดำเนินการขอผ่อนผันการตรวจเลือกได้อย่างไร

นักศึกษาเมื่อมีอายุย่างเข้า 21 ปี (20 ปี บริบูรณ์) มีสถานภาพเป็นนิสิต นักศึกษา และกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา จะต้องแจ้งขอผ่อนผันการตรวจเลือกพร้อมเอกสารหลักฐานการขอผ่อนผัน ๆ ต่อสถาบันการศึกษาที่ตนสังกัดอยู่ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการส่งรายชื่อขอผ่อนผันการตรวจเลือกต่อไป

สำหรับนิสิต นักศึกษาที่ได้รับการผ่อนผันแล้ว ในปีต่อไปไม่ต้องดำเนินการขอผ่อนผันการตรวจเลือกอีก แต่จะต้องไปรายงานตัวต่อคณะกรรมการตรวจเลือกเป็นประจำทุกปี ในกรณีที่นักศึกษาย้ายสถาบันการศึกษานักศึกษาจะต้องดำเนินการแจ้งขอผ่อนผันการตรวจเลือกต่อสถาบันการศึกษาแห่งใหม่อีกครั้ง

3. สถาบันอุดมศึกษาจะดำเนินการขอผ่อนผันการตรวจเลือกได้อย่างไร

กฎกระทรวงการผ่อนผันเข้ารับราชการทหารกองประจำการแก่บุคคลซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาหรือเรียนรู้อ พ.ศ.2549 ได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการขอผ่อนผันการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ โดยสถาบันอุดมศึกษาจะต้องจัดทำบัญชีรายชื่อ นิสิต นักศึกษาที่มีสิทธิได้รับการผ่อนผันการตรวจเลือกแยกตามจังหวัดภูมิภาคอำเภอ ทหาร ตามแบบ ม.29 (3) พร้อมเอกสารหลักฐาน และจัดส่งรายชื่อ นิสิต นักศึกษาที่มีสิทธิได้รับการผ่อนผันการตรวจเลือกไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดโดยตรง ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของปีที่นักศึกษาบุคคลนั้นจะต้องทำการตรวจเลือกเข้ากองประจำการ

4. ข้อควรปฏิบัติสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ผ่อนผันรับราชการทหาร กองประจำการไว้กับทางมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ข้อ 1 นักศึกษาที่เคยทำการผ่อนผันไว้กับมหาวิทยาลัยแล้ว และยังมีสภาพการเป็นนักศึกษาอยู่(ยังไม่จบการศึกษา) ไม่ต้องขอผ่อนผันอีก แต่ต้องส่งผลการสอบภาค 1 และภาค 2 ซึ่งต้องมีผลการสอบไล่ได้ไม่น้อยกว่า ภาคละ 9 หน่วยกิต (รวมผลการสอบซ่อม) โดยขอผลการสอบจาก สวป. ถ้าไม่ส่งผลสอบจะถูกถอนสิทธิ์การขอผ่อนผันเข้ารับราชการทหาร ทันที

ข้อ 2 นักศึกษาต้องรับหมายเรียกเข้ารับราชการทหารทุกปี ในระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม ณ จังหวัดที่เป็นภูมิลำเนาทหารของนักศึกษา และไปแสดงตนในการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหาร ตามวันเวลา และสถานที่ที่ระบุในหมายเรียก ตลอดระยะเวลาที่ได้รับสิทธิ์การผ่อนผันฯ หากไม่ไปแสดงตนในการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหาร ตามวัน เวลาที่ระบุไว้ จะมีความผิดตามมาตรา 45 กล่าวคือ “บุคคลใดหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่มาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการตามหมายเรียกของนายอำเภอ หรือมาแต่ไม่เข้ารับการตรวจเลือก หรือไม่อยู่จนกว่าการตรวจเลือกแล้วเสร็จ หรือหลีกเลี่ยง หรือขัดขืนด้วยประการใด ๆ เพื่อจะไม่ให้เข้ารับราชการทหารกองประจำการ ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือบุคคลใดเข้ารับราชการทหารกองประจำการแทนผู้อื่น หรือเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น โดยสัญญาว่าจะช่วยเหลือผู้หนึ่งผู้ใด มิให้ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี”

ข้อ 3 กรณีมีการย้ายหรือเปลี่ยนแปลงภูมิลำเนาทหารให้นำใบสำคัญการแจ้งย้าย “แบบ สด.10” จากสี่สดีอำเภอไปติดต่อกับงานนักศึกษาวิชาทหาร กองกิจการนักศึกษา อาคารกิจกรรมนักศึกษา ชั้น 2 เพื่อโอนย้ายภูมิลำเนาทหารต่อไป

ข้อ 4 หากนักศึกษาเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุลให้นำหลักฐานที่ได้รับอนุญาตเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล แจ้งที่สี่สดีอำเภอและงานนักศึกษาวิชาทหาร

ข้อ 5 การหมดสิทธิ์ผ่อนผันฯ เมื่อ 1. หมดสถานภาพการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย 2. จบการศึกษา 3. เมื่ออายุครบ 26 ปีบริบูรณ์ 4. ไม่ส่งผลการสอบไล่ภาคละ 9 หน่วยกิต ซึ่งนักศึกษาจะต้องแจ้งต่องานนักศึกษาวิชาทหาร กองกิจการนักศึกษา ทันที และมีหน้าที่ที่จะต้องแจ้งการหมดสิทธิ์การผ่อนผันเข้ารับราชการทหารต่อสี่สดีอำเภอที่เป็นภูมิลำเนาทหารของนักศึกษาด้วยตนเองภายใน 30 วัน

ข้อควรจำ กรณีนักศึกษาที่ได้รับสิทธิ์การผ่อนผันฯ ไปยื่นคำร้องขอสละสิทธิ์การผ่อนผันฯ แล้วถูกเข้ากองประจำการไม่มีสิทธิ์ผ่อนผันฯ อีก เพราะเป็นความสมัครใจของนักศึกษาเอง

คำถามที่พบบ่อย

1. ถาม วิธีนับอายุ ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร นับอย่างไร

ตอบ ถ้าเกิด พ.ศ. ไตให้ถือว่ามีอายุครบ 1 ปีบริบูรณ์เมื่อสิ้น พ.ศ. ที่เกิดนั้น ส่วนการนับอายุต่อไป ให้นำเฉพาะปีที่สิ้น พ.ศ. แล้ว เช่น คนเกิด พ.ศ. 2522 จะเป็นวันเดือนใดก็ตาม ให้นำอายุครบ 1 ปีบริบูรณ์ เมื่อสิ้น พ.ศ. 2522 และนับอายุครบ 2,3,4 ฯลฯ ปีบริบูรณ์ เรียงตามลำดับเมื่อสิ้น พ.ศ. นั้น ๆ

2. ถาม อายุเท่าไรจึงจะต้องไปลงบัญชีทหารกองเกิน

ตอบ อายุ 17 ปีบริบูรณ์

3. ถาม “ ทหารกองเกิน” หมายความว่าอย่างไร

ตอบ ทหารกองเกินหมายถึง ผู้ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ และยังไม่ถึง 30 ปีบริบูรณ์ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินแล้ว

4. ถาม เมื่อลงบัญชีทหารกองเกินตามกำหนดแล้ว ถือว่าเป็นทหารกองเกินตั้งแต่วันที่ใด

ตอบ ถือว่า “ เป็นทหารกองเกินตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ของ พ.ศ. ถัดไป”

5. ถาม ภูมิลำเนาทหาร หมายความว่าอย่างไร

ตอบ เมื่อได้ลงบัญชีทหารกองเกินแล้ว ถือว่าผู้นั้นมี “ ภูมิลำเนาทหาร” อยู่ในอำเภอท้องที่ที่ได้ลงบัญชีทหารกองเกินนั้น

6. ถาม หากลงบัญชีทหารกองเกินเกินกำหนด จะให้ผู้อื่นมาแจ้งแทนภายหลังได้หรือไม่

ตอบ ผู้ที่ไม่ได้ลงบัญชีทหารกองเกินภายในกำหนด ถ้าอายุไม่ถึง 46 ปีบริบูรณ์ ก็ให้ไปแสดงตนขอลงบัญชีที่อำเภอเช่นเดียวกัน ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่สามารปฏิบัติได้ แต่จะให้ผู้อื่นแจ้งแทนไม่ได้

7. ถาม วิธีการลงบัญชีทหารกองเกิน จะต้องทำอย่างไร

ตอบ ให้ผู้ขอลงบัญชียื่นใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สด.44 ขอได้ที่หน่วยสี่สี่ดี อำเภอ) พร้อมด้วยสูติบัตร (ถ้ามี) บัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน (ที่มีชื่อบิดาหรือมารดา ถ้าบิดาตายหรือผู้ปกครองถ้าบิดามารดาตาย ด้วย) ต่อนายอำเภอท้องที่ (สี่สี่ดีอำเภอ เป็นเจ้าหน้าที่)

8. ถาม เมื่อลงบัญชีทหารกองเกินแล้ว จะได้รับอะไรเป็นหลักฐาน

ตอบ เมื่อนายอำเภอท้องที่ได้ตรวจสอบหลักฐานเอกสารเห็นว่าถูกต้อง จะรับลงบัญชีทหารกองเกินไว้ และออกใบสำคัญ (แบบ สด.9) หรือใบรับ (แบบ สด.10) ให้เป็นหลักฐาน

9. ถาม ใบสำคัญ (แบบ สด.9) หากชำรุดหรือสูญหาย จะขอรับใหม่ได้หรือไม่

ตอบ รับใหม่ได้ โดยให้ผู้ถือแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่เพื่อขอรับใบสำคัญฯ ใหม่ โดยเสียค่าธรรมเนียม ฉบับละ 1 บาท แต่ถ้าการชำรุดหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัย ก็ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

10. ถาม สามเณรเปรียญ ต้องไปลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอหรือไม่

ตอบ การลงบัญชีทหารกองเกินของสามเณรเปรียญ นายอำเภอท้องที่ (สัสดีอำเภอ) จะไปจัดทำที่วัดหรือสำนักสงฆ์โดยให้กรอกข้อความในใบแสดงตนฯ เมื่อตรวจสอบหลักฐานถูกต้องจึงรับลงบัญชีและออกใบสำคัญ (แบบ สด.9) ให้

11. ถาม พระภิกษุที่มีสมณศักดิ์ ต้องไปลงบัญชีทหารกองเกินหรือไม่

ตอบ พระภิกษุที่มีสมณศักดิ์หรือที่เป็นเปรียญ และนักบวชในพระพุทธศาสนาแห่งนิกายหรือญวนที่มีสมณศักดิ์ ยกเว้นไม่ต้องลงบัญชีทหารกองเกิน

12. ถาม ทหารกองเกินต้องไปรับหมายเรียกเข้ารับราชการทหารเมื่อใด

ตอบ ทหารกองเกินเมื่อมีอายุย่างเข้า 21 ปี (20 ปีบริบูรณ์) ใน พ.ศ. ไต ต้องไปขอรับหมายเรียกที่อำเภอภูมิลำเนาทหารของตนภายใน พ.ศ. นั้น (ภายใน 31 ธ.ค.)

13. ถาม ถ้าไปรับหมายเรียกด้วยตนเองไม่ได้ จะให้บุคคลอื่นไปปรับแทนได้หรือไม่

ตอบ ถ้าไปปรับเองไม่ได้ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้ไปปรับแทนโดยการมอบฉันทะ แต่การจะให้รับหมายหรือไม่อยู่ในดุลพินิจของนายอำเภอ

14. ถาม ถ้าไม่ไปรับหมายเรียกฯ ภายในกำหนด จะมีความผิดหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ถ้าไม่ไปรับหมายเรียกฯ ภายในกำหนดหรือไม่มีผู้แทนไปรับถือว่าหลีกเลี่ยงขัดขืนมีโทษเท่ากับไม่ไปลงบัญชีทหารกองเกินข้างต้น (โทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 300 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ)

15. ถาม ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ต้องไปรับหมายเรียกฯ หรือไม่

ตอบ ไม่ต้องไปรับหมายเรียกฯ แต่เมื่อจบการศึกษาหรือพ้นจากฐานะการผ่อนผันต้องไปรับหมายเรียกฯ

16. ถาม มีใครอีกบ้างที่ไม่ต้องรับหมายเรียกฯ

ตอบ ผู้ที่ได้รับการยกเว้นไม่เรียกเข้ากองประจำการในยามปกติ เช่น นักศึกษาวิชาทหารฯ

17. ถาม ผู้ที่พ้นจากฐานะยกเว้นผ่อนผันฯ ต้องไปรับหมายเรียกหรือไม่

ตอบ ต้องไปแสดงตนเพื่อรับหมายเรียกที่อำเภอภูมิลำเนาทหารของตน ภายใน พ.ศ. ที่พ้นจากฐานะยกเว้นฯ ด้วย

18. ถาม เมื่อพ้นจากฐานะยกเว้นแล้ว ไม่ได้รับหมายเรียกจะมีความผิดหรือไม่

ตอบ มีความผิดเช่นเดียวกับผู้ไม่ไปรับหมายเรียกที่อำเภอตามที่กล่าวมาแล้ว

19. ถาม การขอผ่อนผันฯ บุคคลที่อยู่ในระหว่างการศึกษา มีวิธีปฏิบัติอย่างไร

ตอบ ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาแจ้งความประสงค์ขอผ่อนผันต่อสถานศึกษาของวตนแล้วเป็นหน้าที่ของสถาบันการศึกษา หรือกระทรวงที่เกี่ยวข้องส่งรายชื่อผู้นั้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของปีที่จะตรวจเลือกเข้ากองประจำการ

20. ถาม อายุเท่าไร ถึงจะต้องไปตรวจเลือกทหาร (เกณฑ์ทหาร)

ตอบ อายุ 21 ปี โดยจะต้องไปตรวจเลือกทหาร (เกณฑ์ทหาร) ตามหมายเรียก(หมายเกณฑ์) ที่ได้รับจากอำเภอท้องที่ภูมิลำเนาทหาร

21. ถาม ผู้ที่เข้ารับการตรวจเลือกฯ ต้องนำหลักฐานอะไรบ้างไปแสดงต่อคณะกรรมการตรวจเลือกฯ

ตอบ ให้ผู้ที่จะเข้ารับการตรวจเลือกฯ นำใบสำคัญ (แบบ สด.9) หมายเรียกเข้ารับราชการทหาร (แบบ สด.๓๕), บัตรประจำตัวประชาชน, ประกาศนียบัตร, หรือหลักฐานการศึกษาฯ ไปแสดงในวันตรวจเลือกด้วย

22. ถาม ในวันตรวจเลือกทหารผู้เข้ารับการตรวจเลือกฯ (เกณฑ์ทหาร) จะได้รับหลักฐานอะไร

ตอบ ได้รับใบรับรองผลการตรวจเลือก (แบบ สด.43) (บุคคลทั่วไปรู้จักกันในนามใบผ่านการเกณฑ์) จากประธานกรรมการตรวจเลือก

23. ถาม เมื่อจับได้สลากสีแดง หรือสมัครเป็นทหารกองประจำการเมื่อปลดจากการเป็นทหาร จะได้รับเอกสารหรือหลักฐานอะไร

ตอบ เมื่อปลดจากทหารกองประจำการ (ทหารเกณฑ์) จะได้รับหนังสือสำคัญ (แบบ สด.8) ไว้เป็นหลักฐาน

24. ถาม ทหารกองเกินเมื่อรับหมายเรียกแล้ว จะต้องไปเข้ารับการตรวจเลือกที่ไหนและเมื่อไร

ตอบ ทหารกองเกินที่ถูกเรียกจะต้องไปให้คณะกรรมการตรวจเลือกฯ ทำการตรวจเลือกฯ ตามกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่ระบุไว้ในหมายเรียก

25. ถาม กรณีเป็นผู้ที่มีความผิดไม่มารับหมายตามมาตรา 25 อยู่ในระหว่างดำเนินคดีจะไปแสดงตนขอรับหมายเรียกฯ ได้หรือไม่

ตอบ ไปขอรับหมายเรียกฯ เพื่อขอเข้ารับการตรวจเลือกฯ ได้

26. ถาม ผู้ที่ป่วยไม่สามารถจะมาเข้ารับการตรวจเลือกฯ ได้ จะต้องปฏิบัติอย่างไร

ตอบ ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้ นำหลักฐานมาแสดงต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก เพื่อสอบปากคำผู้แทนไว้ แล้วมอบให้อำเภอดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงตามทางการภายหลัง

27. ถาม ถ้าไม่ไปรับราชการตามกำหนดหมายนัด(ขาดหมายนัด) จะมีความผิดหรือไม่อย่างไร

ตอบ ถ้าไม่มาตามหมายนัด ถือว่าหลีกเลี่ยงชัดเจน มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี

28. ถาม ผู้ที่จะอ้างสิทธิลดวันรับราชการได้ จะต้องปฏิบัติอย่างไร

ตอบ ต้องแสดงหลักฐานหลังจากนี้จะไม่ได้รับสิทธิตามกฎหมายและต้องเขียนคำร้องไว้ด้วย

29. ถาม ถ้ารับหมายเรียกแล้ว ไม่ไปเข้ารับการตรวจเลือกฯ จะมีโทษอย่างไรหรือไม่

ตอบ บุคคลใดหลีกเลี่ยงชัดเจนไม่มาให้คณะกรรมการตรวจเลือกฯ ทำการตรวจเลือกฯ ตามหมายเรียกของนายอำเภอ หรือมาแต่ไม่เข้ารับการตรวจเลือก หรือไม่อยู่จนกว่าการตรวจเลือกแล้วเสร็จ (ก่อนที่กรรมการจะปล่อยตัว) ถือว่าผู้นั้นหลีกเลี่ยงชัดเจน มีโทษจำคุกไม่เกินสามปี

30. ถาม ผู้ที่อยู่ในกำหนดผ่อนผันฯ จะขอสิทธิเข้าตรวจเลือกฯ จะต้องปฏิบัติอย่างไร

ตอบ ให้ผู้ขอสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการตรวจเลือกฯ (ตามแบบคำร้องขอสละสิทธิ) แล้วคณะกรรมการตรวจเลือกฯ จะพิจารณาว่าสมควรให้เข้ารับการตรวจเลือกฯ หรือไม่

31. ถาม นักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศโดยอยู่ในความปกครองดูแลของ ก.พ. จะขอผ่อนผันไม่ต้องมาเข้ารับการตรวจเลือกฯ ต้องปฏิบัติอย่างไร

ตอบ ให้สำนักงาน ก.พ. เป็นผู้ดำเนินการขอผ่อนผันต่อกระทรวงมหาดไทย(ผู้ว่าราชการจังหวัด)

32.ถาม นักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชา ณต่างประเทศ โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงมหาดไทย (ทุนส่วนตัว) จะขอผ่อนผันไม่ต้องเข้ารับการตรวจเลือกฯ อย่างไร

ตอบ ให้นักเรียนผู้ประสงค์ขอผ่อนผัน หรือบิดา มารดา หรือผู้ปกครองขอผ่อนผันต่อนายอำเภอ ภูมิลำเนาทหาร

33. ถาม การขอผ่อนผันศึกษาต่อต่างประเทศต้องนำหลักฐานอะไรไปแสดงบ้าง

ตอบ หลักฐานที่ต้องนำไปแสดงมีดังนี้

- a. หนังสือรับรองสถานศึกษาและคำแปลเป็นภาษาไทย พร้อมลงชื่อและตำแหน่งผู้แปล
- b. หนังสือรับรองของสถานทูตหรือกงสุลไทย ณ ประเทศที่ไปศึกษา
- c. สำเนาใบสำคัญ (แบบ สด.๙)
- d. สำเนาหมายเรียกเข้ารับราชการทหาร

e. คำร้องขอผ่อนผันไปศึกษาวิชาอะไร สำนักศึกษาประเทศใดประสงค์ผ่อนผันการ
ตรวจเลือกทหารกี่ปี

34. ถาม เมื่อได้ขอผ่อนผันไปศึกษา ณ ต่างประเทศถูกต้องแล้ว จะได้รับอะไรไว้เป็นหลักฐาน

ตอบ ผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย) จะออกหนังสือผ่อนผันไม่ต้องเข้ารับการตรวจเลือก (แบบ สด.43) มอบให้ไว้เป็นหลักฐาน

35. ถาม ผู้ที่รับหมายเรียกฯ แล้วไม่ไปให้คณะกรรมการตรวจเลือกเข้ากองประจำการตามกำหนดจะมีความผิดหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ผู้ที่หลีกเลี่ยงขัดขืนไม่ไปให้คณะกรรมการตรวจเลือกเข้ากองประจำการตามกำหนด มีความผิดตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 มาตรา 45 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี

36. ถาม บุคคลซึ่งอยู่ในระหว่างการฝึกวิชาทหารฯ ต้องพ้นจากฐานะยกเว้นฯ ต้องปฏิบัติอย่างไร

ตอบ ต้องไปแสดงตนเพื่อขอรับหมายเรียกฯ ที่อำเภอท้องที่ซึ่งเป็นภูมิลำเนาทหารของตนภายใน พ.ศ. นั้น

37. ถาม โรคที่ควรเข้ารับการตรวจมีโรคอะไรบ้าง

ตอบ ได้แก่โรคที่ขัดต่อการรับราชการทหารซึ่งไม่สามารถตรวจด้วยตาเปล่า หรือต้องใช้เครื่องมือพิเศษทำการตรวจ เช่น โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคทางจิตเวช ฯลฯ

38. ถาม เอกสารที่ต้องนำไปแสดงให้คณะกรรมการแพทย์ตรวจโรคก่อนการตรวจเลือกมีอะไรบ้าง

ตอบ เอกสารที่ต้องนำไป ได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน,ใบสำคัญ (แบบ สด.9) และหมายเรียกฯ (แบบ สด.35) ฉบับจริงและสำเนาที่ลงนามรับรองแล้ว

39. ถาม นักเรียนทหารจะต้องลงบัญชีทหารกองเกินหรือไม่ อย่างไร

ตอบ นักเรียนทหารถ้ามีอายุ 17 ปีบริบูรณ์ต้องไปแสดงตนขอลงบัญชีทหารเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป

40. ถาม นักเรียนทหารเมื่อมีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ นักเรียนทหารเมื่อมีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ต้องไปขึ้นทะเบียนกองประจำการ

41. ถาม ถ้าผู้ที่กำลังศึกษาอยู่จะขอผ่อนผันการตรวจเลือกทหาร (การเกณฑ์ทหาร) ได้หรือไม่

ตอบ ได้โดยต้องยื่นคำร้องแจ้งความประสงค์ขอผ่อนผันการตรวจเลือกทหารต่อสถานศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่

42. ถาม คนพิการ ทูพพลภาพ ซึ่งไม่สามารถเป็นทหารได้ จะต้องลงบัญชีทหารกองเกินหรือไม่
 ตอบ คนพิการ ทูพพลภาพ ซึ่งไม่สามารถเป็นทหารได้ จะต้องไปแสดงตนขอลงบัญชีทหารกองเกิน และต้องไปรับหมายเรียกด้วย แต่ยกเว้นไม่ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ โดยคณะกรรมการตรวจเลือกจะออกใบรับรองผลการตรวจเลือก (สด.43) ให้ และกำหนดเป็นคนจำพวกที่ 4

43. ถาม การขอผ่อนผันการตรวจเลือกทหารมีกำหนดระยะเวลาการยื่นขอผ่อนผันหรือไม่
 ตอบ มีกำหนดระยะเวลา คือ การขอผ่อนผันจะต้องส่งรายชื่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภูมิลำเนาทหารภายในเดือนกุมภาพันธ์ของปีที่จะเข้าตรวจเลือกทหาร ฯ

44. ถาม ถ้าจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ม.6,ปวช., ฯลฯ จะต้องเป็นทหารกี่ปี
 ตอบ ร้องขอฯ เป็น 1 ปี ถ้าไม่ร้องขอฯ เป็น 2 ปี

45. ถาม ถ้าจบการศึกษาระดับ ปวท., ปวส., อนุปริญญาฯ หรือปริญญาตรีขึ้นไป จะต้องเป็นทหารกี่ปี

ตอบ ร้องขอฯ เป็น 6 เดือน ถ้าไม่ร้องขอฯ เป็น 1 ปี

46. ถาม นักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งได้แจ้งขอผ่อนผันการตรวจเลือกต่อสถาบันการศึกษาไว้แล้วนั้น จะต้องไปเข้ารับการตรวจเลือกฯ หรือไม่

ตอบ ผู้ที่ผ่อนผันประเภทนี้ จะต้องไปรับหมายเรียกฯ (แบบสด.35) และไปแสดงตนในวันตรวจเลือกด้วย หากปีใดมีคนส่งเข้าเป็นทหารพอที่จะได้รับสิทธิผ่อนผันไม่ต้องเป็นทหารเฉพาะปีนั้น สำหรับปีต่อ ๆ ไป ก็ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกัน

47. ถาม จะขอผ่อนผันเลี้ยงบิดามารดา, เลี้ยงดูบุตร หรือเลี้ยงพี่น้องได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ การขอผ่อนผันดังกล่าวต้องเป็นกรณีที่ต้องหาเลี้ยงบิดามารดาซึ่งทุพพลภาพหรือชราจนหาเลี้ยงชีพไม่ได้และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู หรือที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบุตรซึ่งมารดาตายหรือไร้ความสามารถหรือพิการทุพพลภาพ หรือที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงพี่หรือน้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดาซึ่งบิดามารดาตาย

48. ถาม การขอผ่อนผันดังกล่าวจะต้องปฏิบัติอย่างไร

ตอบ ก็ให้ไปชี้แจงต่อนายอำเภอเสียก่อนวันตรวจเลือกไม่น้อยกว่า 30 วัน กับให้ร้องต่อคณะกรรมการการตรวจเลือกในวันตรวจเลือกฯ ด้วย

49. ถาม เมื่อพ้นจากฐานะผ่อนผัน (จบการศึกษา) ต้องทำอย่างไรบ้าง

ตอบ ให้แจ้งด้วยตนเองต่อนายอำเภอท้องที่ที่ตนอยู่ หรือทำการประจำ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่พ้นจากฐานะเช่นนั้น

50. ถาม ทหารกองเกินที่ขาดไม่มาตามหมายเรียก (แบบ สด.35) ของนายอำเภอและศาลได้พิพากษาว่ามีความผิดฐานหลีกเลี่ยงข้อคดี จะต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ ต้องเข้ารับการตรวจเลือก ถ้าร่างกายไม่ขัดต่อการเป็นทหารกองประจำการก็ให้ส่งผู้นั้นเข้ารับราชการทหารกองประจำการในปีนั้นหรือปีถัดไปโดยไม่ให้จับสลาก

51. ถาม นักเรียนโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผ่อนผันให้กี่ปี

ตอบ ผ่อนผันจนสำเร็จระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้ไม่เกิน 22 ปีบริบูรณ์

52. ถาม นิสิตหรือนักศึกษามหาวิทยาลัยผ่อนผันให้กี่ปี

ตอบ ผ่อนผันให้เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาที่ไม่สูงกว่าชั้นปริญญาโทและผ่อนผันให้จนถึงอายุครบ 26 ปีบริบูรณ์เว้นแต่นักศึกษาแพทยศาสตร์ผ่อนผันให้ระหว่างที่ปฏิบัติงานเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตฯ อีก 1 ปี

53. ถาม ผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหาร ชั้นปีที่ 1 (จบ รด.ปี 1) ต้องเป็นทหารกี่ปี

ตอบ ให้รับราชการทหารกองประจำการ 1 ปี 6 เดือน (ไม่สมัครเป็นทหาร) แต่ถ้าเป็นผู้ที่ร้องขอฯ (สมัคร) ก็ให้รับราชการกองประจำการเพียง 1 ปี

54. ถาม ผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหาร ชั้นปีที่ 2 (จบ รด.ปี 2) ต้องเป็นทหารกี่ปี

ตอบ ให้รับราชการทหารกองประจำการ 1 ปี (ไม่สมัครเป็นทหาร) แต่ถ้าเป็นผู้ที่ร้องขอฯ (สมัคร) ก็ให้รับราชการกองประจำการเพียง 6 เดือน

55. ถาม ผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหาร ชั้นปีที่ 3 (จบ รด. ปี 3) ต้องเข้าตรวจเลือกฯ หรือไม่

ตอบ ไม่ต้องเข้าตรวจเลือกฯ ให้หน่วยนำตัวขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วปลดเป็นกองหนุนโดยมิต้องเข้ารับราชการกองประจำการ (ไม่ต้องไปเกณฑ์ทหาร)

ภาคผนวก